

УДК 338.486

Жилко О.В.¹

Косинський Д.В.²

¹канд. екон. наук, доц. ЗНТУ

²студ. гр. МТУ-124м ЗНТУ

ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ В ТУРИЗМІ

Держава, виражаючи інтереси суспільства в різних сферах життєдіяльності, виробляє і здійснює відповідну політику - економічну, соціальну, екологічну, демографічну та інші. За рахунок податкових внесків формуються фінансові ресурси держави, що акумулюються в його бюджеті і позабюджетних фондах. Оподаткування ґрунтується на 15 соціальних законах, законі про бюджет і податковому кодексі.

Податки – гнучкий інструмент впливу на що знаходиться в постійному русі економіку: вони допомагають заохочувати або стримувати визначені види діяльності, направляти розвиток тих чи інших галузей промисловості, впливати на економічну активність підприємців, збалансувати платоспроможний попит і пропозицію, регулювати кількість грошей в обігу.

Податки – обов'язкові збори та платежі, що стягуються державою з фізичних та юридичних осіб до бюджетів відповідного рівня або до позабюджетних фондів за ставкою, яка встановлюється в законодавчому порядку. Виплати примусові і безоплатні.

Податкова система України представляється сукупністю податків, зборів, мита та інших платежів, що стягуються в установленому порядку на території країни; цільовими відрахуваннями до близько 15 державних позабюджетних фондів; компетенцією органів державної влади у сфері податкового регулювання та способами їх взаємодії між собою; методами обчислення податків, а також податковим контролем.

Особливості оподаткування туристичної діяльності:

1. Податок на додану вартість (ПДВ).

Об'єктом оподаткування на додану вартість є обороти з реалізації послуг туризму на території України.

Цим податком не обкладаються путівки (курсівки) у санаторно-курортні та оздоровчі заклади, заклади відпочинку, туристсько-екскурсійні путівки, платні медичні послуги, лікарські засоби, вироби медичного призначення, послуги установ культури і мистецтва, театральні-видовищні, спортивні, культурно-освітні, розважальні заходи, включаючи відео-показ, обороти казино, ігрових автоматів і т.п.

Ці пільги застосовуються в тому випадку, якщо укладено договір між туристом і турфірмою, оформлений у вигляді туристично-екскурсійної путівки.

Податком на додану вартість обкладаються такі послуги, що надаються туристам, як проживання в готелі, харчування, транспортні послуги.

2. Земельний податок.

Відповідно до Закону України «Про плату за землю» підприємства туризму не підлягають обкладенню земельним податком. Для застосування цієї пільги мають бути дотримані наступні умови.

По-перше, туристське підприємство повинно мати документи, що підтверджують віднесення послуг фірми до послуг туризму.

По-друге, туристське підприємство, яке організовує міжнародний туризм, повинно мати відповідну ліцензію, тому що по ліцензованих видів діяльності пільга надається тільки за наявності у підприємства відповідної ліцензії.

3. Податок на утримання житлового фонду та об'єктів соціально-культурної сфери і податок на користувачів автомобільних доріг.

Особливості застосування цих двох податків в туризмі пов'язані з юридичним аспектом – чи є продавець туристського продукту принципалом чи агентом.

Принципал – особа, яка бере участь в операції за свій рахунок, а також фізична або юридична особа, уповноважувати інших особа діяти в якості агента.

Агент – юридична або фізична особа, яка вчиняє операції за дорученням іншої особи, тобто принципала, за його рахунок і від його імені, не будучи при цьому його службовцям.

У туризмі принципалом є туристське підприємство, яке формує вартість туристської путівки шляхом придбання послуг з туризму (розміщення, харчування, транспортне обслуговування і т.п.).

Коли принципал виступає як продавець, то об'єктом обкладення податком на утримання житлового фонду та об'єктів соціально-культурної сфери або податком на користувачів автомобільних доріг для принципала є виручка від реалізації туристичного продукту.

У цьому випадку сума як одного, так і іншого податку нараховується за ставкою у відсотках до суми реалізованого туристського продукту.

Однією з проблеми оподаткування туристичної галузі є її множинність. Наприклад, податок з реклами, де об'єктом оподаткування є вартість послуг за встановлення та розміщення реклами, який сплачують всі суб'єкти туристичної діяльності, фірма по організації перевезень, інша фірма по організації екскурсій, а також туристична фірма, яка виробляє вже готовий

тур. Всі ці податки включаються у собівартість туру. Тобто турист сплачує у декілька разів більше.